Europees Parlement
2024-2029

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0221

Aanbeveling betreffende de bevordering van transnationaal beheer op het gebied van water in het belang van conflictpreventie en vrede

Aanbeveling van het Europees Parlement van 17 juni 2026 over een aanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de bevordering van transnationaal beheer op het gebied van water in het belang van conflictpreventie en vrede (2025/2216(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien het VN-Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren (Waterverdrag) van 1992,

– gezien zijn resolutie van 7 mei 2025 over de Europese strategie voor waterweerbaarheid[1],

– gezien de mededeling van de Commissie van 4 juni 2025 getiteld “Europese strategie voor waterweerbaarheid” (COM(2025)0280),

– gezien zijn resolutie van 5 oktober 2022 over toegang tot water als mensenrecht – de externe dimensie[2],

– gezien de VN-Waterconferentie 2023 en de vastgestelde wateractieagenda, en de komende VN-Waterconferentie 2026,

– gezien de factsheet van het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten getiteld “The Right to Water”, gepubliceerd in augustus 2010,

– gezien het op 20 januari 2026 gepubliceerde verslag van het

---

1 PB C, C/2026/576, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/576/oj.
2 PB C 132 van 14.4.2023, blz. 54.

Universitair Instituut voor water, milieu en gezondheid van de VN (UNU-INWEH) getiteld “Global Water Bankruptcy: Living Beyond Our Hydrological Means in the Post-Crisis Era” (Mondiaal waterfaillissement: leven boven onze hydrologische mogelijkheden in de periode na de crisis),

– gezien de conclusies van de Raad van 19 november 2018 over waterdiplomatie,

– gezien de conclusies van de Raad van 19 november 2021 over water in het externe optreden van de EU,

– gezien de EU-richtsnoeren van 17 juni 2019 inzake veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen,

– gezien artikel 121 van zijn Reglement,

– gezien zijn resolutie van 2 april 2025 over mensenrechten en democratie in de wereld en het beleid van de Europese Unie op dit gebied – jaarverslag 2024[3],

– gezien zijn resolutie van 21 januari 2026 over mensenrechten en democratie in de wereld en het beleid van de Europese Unie op dit gebied – jaarverslag 2025[4],

– gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 4 december 2024 getiteld “Waterbeleid: Waterbeleid: Empowerment van jongeren, vrouwen, inheemse volkeren en lokale gemeenschappen”[5],

– gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A10-0150/2026),

A. overwegende dat water essentieel is voor het overleven van de mensheid en al het leven op aarde en daarom duurzaam en eerlijk moet worden beheerd als een gemeenschappelijk publiek en mondiaal goed;

B. overwegende dat toegang tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen een mensenrecht is en een voorwaarde voor gezondheid, stabiliteit, veiligheid en vrede en voor het volledig genot van het leven en alle mensenrechten; overwegende dat slecht waterbeheer, waterschaarste en ongelijke toegang tot water kunnen bijdragen aan instabiliteit, conflict en ontheemding; overwegende dat ongeveer 2,2 miljard mensen nog steeds geen toegang hebben

---

3 PB C, C/2025/4390, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4390/oj.
4 Aangenomen teksten, P10_TA(2026)0014.
5 PB C, C/2025/769, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/769/oj.

tot veilig beheer drinkwater, 3,5 miljoen niet over veilig beheerde sanitaire voorzieningen beschikken, en ongeveer 4 miljard mensen gedurende minstens één maand per jaar te maken hebben met ernstige waterschaarste;

C. overwegende dat ontoereikende water- en sanitaire voorzieningen in belangrijke mate bijdragen aan de verspreiding van voorkombare infectieziekten zoals cholera, malaria en maag-darmziekten;

D. overwegende dat de klimaatverandering en niet-duurzame menselijke activiteiten een groot gevaar vormen voor de watervoorraden en de waterstress verergeren; overwegende dat toenemende druk op de watervoorraden als gevolg van een snel groeiende bevolking, stijging van de vraag en niet-duurzaam water- en landgebruik bijdraagt tot waterschaarste, honger en conflict;

E. overwegende dat slechts in ongeveer een derde van het continentale stroomgebied in elk van de afgelopen zes jaar normale omstandigheden inzake afwatering zijn vastgesteld; overwegende dat 90 % van alle natuurrampen verband houdt met water; overwegende dat waterkringlopen steeds onregelmatiger worden en worden gekenmerkt door heftige schommelingen tussen ernstige droogte en verwoestende overstromingen als gevolg van de klimaatverandering; overwegende dat in alle met ijs bedekte gebieden in de wereld de afgelopen jaren melding is gemaakt van ijsverlies; overwegende dat menselijke activiteiten verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de verontreiniging van zoetwatervoorraden wereldwijd;

F. overwegende dat de kwantiteit en de kwaliteit van water even belangrijk zijn; overwegende dat een goed beheer van beide aspecten economische en sociale kansen biedt;

G. overwegende dat 60 % van de zoetwaterstromen in de wereld grensoverschrijdende watervoerende lagen, meren en stroomgebieden zijn, die zich uitstrekken over twee of meer landen;

H. overwegende dat er weliswaar vooruitgang is geboekt, maar dat de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van water wereldwijd nog steeds ontoereikend is; overwegende dat van de 153 lidstaten van de VN die grensoverschrijdende wateren delen, slechts 43 lidstaten operationele overeenkomsten hebben gesloten; overwegende dat meer dan 20 landen niet over dergelijke regelingen beschikken, met in het bijzonder weinig vooruitgang in Azië en Latijns-Amerika;

I. overwegende dat sterk waterbeheer, transparantie en monitoring in de sector water en sanitaire voorzieningen ervoor zorgen dat het gebruik van financiële middelen het algemeen belang dient en duurzame ontwikkeling ondersteunt;

J. overwegende dat waterstress en unilaterale acties van landen in grensoverschrijdende wateren, zoals vervuiling, overexploitatie of de aanleg van infrastructuur, gevolgen kunnen hebben voor alle staten die aan die wateren grenzen; overwegende dat geschillen over de toegang tot water grotere conflicten en ineenstorting van de economie veroorzaken en kunnen aanwakkeren, met ernstige gevolgen voor de regionale stabiliteit en de menselijke veiligheid;

K. overwegende dat water de laatste jaren meer een bron van conflict is geworden dan een gebied waarop wordt samengewerkt; overwegende dat hoewel er de afgelopen tien jaar vooruitgang is geboekt bij het aanbieden van drinkwater en sanitaire voorzieningen, miljarden mensen ter wereld nog steeds geen toegang hebben tot basisdiensten op het gebied van water, sanitaire voorzieningen en hygiëne, waardoor zij het risico lopen op ziekte en verdere sociale uitsluiting; overwegende dat bepaalde groepen, met name vrouwen, kinderen, vluchtelingen, inheemse volkeren, achtergestelde gemeenschappen, mensen met een handicap en andere groepen, vaak over het hoofd worden gezien of worden gediscrimineerd bij de planning en ontwikkeling van water- en sanitaire infrastructuur; overwegende dat achteruitgang van het milieu en klimaatgerelateerde risico’s arme en gemarginaliseerde gemeenschappen doorgaans onevenredig zwaar treffen; overwegende dat deze omstandigheden steeds vaker worden uitgebuit door criminele netwerken, terroristische organisaties en lokale milities om hun invloed te vergroten en hun agenda te bevorderen;

L. overwegende dat alleen billijke en duurzame toegang tot watervoorraden kan zorgen voor voorspelbaarheid op lange termijn voor iedereen; overwegende dat strategische transnationale samenwerking op het gebied van watervoorraden het mogelijk maakt om menselijke activiteiten duurzaam te beheren en zich gezamenlijk voor te bereiden op onregelmatige waterkringlopen, ten behoeve van alle buren;

M. overwegende dat het pact voor het Middellandse Zeegebied een kader vormt voor versterkte regionale samenwerking; overwegende dat waterdiplomatie moet worden opgenomen als een van de prioritaire acties in het kader van dit pact, gezien de toenemende druk op gedeelde watervoorraden in het hele Middellandse Zeegebied, met inbegrip van regio’s zoals het oostelijke Middellandse Zeegebied en Noord-Afrika; overwegende dat coöperatief waterbeheer, gezamenlijke infrastructuurprojecten en dialoog over grensoverschrijdende hulpbronnen moeten worden erkend als belangrijke instrumenten voor conflictpreventie, klimaatbestendigheid en duurzame ontwikkeling;

N. overwegende dat gewapende conflicten en bezetting de toegang tot water en de transnationale samenwerking op het gebied van water

aanzienlijk verstoren;

O. overwegende dat politieke toezeggingen op mondiaal niveau voor duurzaam waterbeheer niet gepaard zijn gegaan met de benodigde financiering of acties ter plaatse;

P. overwegende dat het internationaal humanitair recht, meer bepaald de aanvullende protocollen bij het Verdrag van Genève van 1977, voorziet in uitdrukkelijke beschermingsmaatregelen voor stuwdammen en andere “installaties die gevaarlijke krachten bevatten”; overwegende dat de inzet van water als wapen, met inbegrip van het viseren van watersystemen en -voorzieningen of de daaruit voortvloeiende milieuschade, een ernstige schending van de mensenrechten vormt en kan neerkomen op een misdaad tegen de menselijkheid en ecocide;

Q. overwegende dat moderne oorlogsvoering steeds vaker gepaard gaat met opzettelijke aanvallen op en instrumentalisering van watervoorraden en waterinfrastructuur, zoals recent is aangetoond door de verwoestende vernietiging van de Kachovka-dam door Rusland in Oekraïne in 2023; overwegende dat de vernietiging van de Kachovka-dam ernstige milieuschade heeft veroorzaakt, waaronder overstromingen, verontreiniging van zoetwatervoorraden, verlies van biodiversiteit en langetermijnschade aan ecosystemen, en tot sterfgevallen en massale ontheemding van de burgerbevolking heeft geleid en hen de toegang tot veilig drinkwater en bestaansmiddelen heeft ontzegd; overwegende dat de vernietiging van de dam ernstige risico’s voor de nucleaire veiligheid in de nabijgelegen kerncentrale van Zaporizja met zich meebracht; overwegende dat als gevolg van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne ongeveer 1,7 miljoen kinderen in Oekraïne momenteel geen betrouwbare toegang hebben tot veilig water;

R. overwegende dat het Parlement de opzettelijke vernietiging door Rusland van waterinfrastructuur, waaronder dammen, als oorlogswapen in de krachtigste bewoordingen heeft veroordeeld; overwegende dat de vernietiging ernstige milieuschade heeft veroorzaakt, de waterzekerheid heeft ondermijnd en een gevaar vormde voor de burgerbevolking; overwegende dat dergelijke handelingen schendingen van het internationaal recht vormen en dat degenen die ervoor verantwoordelijk zijn volledige rekenschap moeten afleggen; overwegende dat de Commissie en de EU-lidstaten Oekraïne steun blijven verlenen bij het voeren van onderzoek naar de daders, zodat deze kunnen worden vervolgd voor oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid;

S. overwegende dat de EU de gezamenlijke Israëlisch-Palestijnse mechanismen voor waterbeheer steunt, waaronder het heropstarten van bestaande kaders zoals de gemengde commissie voor water, teneinde de billijke verdeling van water, meer transparantie en

doeltreffende infrastructuurontwikkeling te bevorderen; overwegende dat ongelijke toegang tot gedeelde watervoorraden een structurele oorzaak van instabiliteit in het Midden-Oosten blijft, vooral in het stroomgebied van de Jordaan, waar historische en aanhoudende onevenwichtigheden bij de toewijzing van watervoorraden en de controle erover voor Palestijnse gemeenschappen sociaal-economische verschillen nog vergroten; overwegende dat de Israëlische autoriteiten in het kader van de bestaande regelingen effectieve controle uitoefenen over het grootste deel van de watervoorraden die zich bevinden in of wegstromen uit de Westelijke Jordaanoever;

T. overwegende dat als gevolg van het conflict tussen Israël en Hamas de infrastructuur voor water, sanitaire voorzieningen en hygiëne in de Gazastrook, met inbegrip van ontziltingsinstallaties, voorzieningen voor de zuivering van afvalwater en distributienetwerken, op grote schaal is vernietigd, waardoor een groot deel van de bevolking geen betrouwbare toegang heeft tot veilig drinkwater en de humanitaire behoeften zijn toegenomen; overwegende dat het Bureau van de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten in juli 2025 heeft gemeld dat 89 % van de infrastructuur voor water en sanitaire voorzieningen in Gaza is beschadigd of vernietigd, waardoor 90 % van het water voor gezinnen onveilig is; overwegende dat een snelle en ongehinderde levering van materialen, brandstof en technische bijstand nodig is om kritieke waterinfrastructuur, onder andere pijpleidingen, ontziltingseenheden en waterzuiveringsinstallaties, te herstellen en herop te bouwen;

U. overwegende dat de grensoverschrijdende effecten van grootschalige stuwdamprojecten die door Turkije worden uitgevoerd in het kader van het Zuidoost-Anatolië-project (GAP), onder andere de Ilısu-dam, gevolgen hebben voor de waterstromen in de Tigris en de Eufraat verder stroomafwaarts en leiden tot watertekorten, verliezen in de landbouw en achteruitgang van het milieu in Irak en Syrië; overwegende dat Turkse, Irakese en Syrische belanghebbenden een gestructureerde en inclusieve dialoog over het beheer van het rivierenstelsel van de Tigris en de Eufraat moeten voeren waarbij het hele stroomgebied betrokken wordt, op basis van de beginselen van het internationaal waterrecht, waaronder billijk en redelijk gebruik en de verplichting geen ernstige schade te veroorzaken;

V. overwegende dat de spanningen tussen Egypte en Ethiopië als gevolg van de voltooiing en inwijding van de Grote Ethiopische Renaissancedam (GERD) in 2025 aanhouden, met mogelijk aanzienlijke gevolgen voor het hydropolitieke evenwicht in het stroomgebied van de Nijl; overwegende dat de VN-Veiligheidsraad de Grote Ethiopische Renaissancedam herhaaldelijk heeft besproken; overwegende dat alle betrokken partijen zich moeten onthouden van

unilaterale maatregelen die de spanningen kunnen doen toenemen en prioriteit moeten geven aan maatregelen ter bevordering van het vertrouwen, zoals transparantie bij werkzaamheden in verband met dammen en technische samenwerking op het gebied van debietprognoses;

W. overwegende dat de rivier de Aras voor Armenië en Azerbeidzjan van vitaal belang is voor de landbouw, de economische ontwikkeling en het drinkwater, terwijl de kwaliteit en kwantiteit van het water in de rivier de Aras onder druk staan; overwegende dat een toekomstige overeenkomst tussen Armenië en Azerbeidzjan over hun gemeenschappelijke grensoverschrijdende waterlichaam, met inbegrip van mechanismen voor gegevensuitwisseling, gezamenlijke monitoring, damveiligheid en een billijke en duurzame toewijzing van water voor landbouw- en civiel gebruik, van de rivier een gedeelde hulpbron zou maken in plaats van een bron van instabiliteit;

X. overwegende dat verontreiniging en afval die door rivieren en zeestromingen worden aangevoerd zich kunnen ophopen aan de kusten van andere staten, en milieu-, economische en sociale schade kunnen veroorzaken, onder meer aan het toerisme en de visserij;

Y. overwegende dat waterschaarste en de aantasting van watervoorraden ook kunnen leiden tot massale ontheemding en gedwongen migratie, waardoor de voedselonzekerheid, armoede en instabiliteit in de meest kwetsbare gebieden nog toeneemt; overwegende dat een van de manieren om de onderliggende oorzaken van migratie aan te pakken erin bestaat het waterbeheer in derde landen te verbeteren;

Z. overwegende dat gewapende overheids- en niet-overheidsactoren in conflictgebieden de verzwakte bevolking gebruiken als een manier om legitimiteit te verwerven door controle uit te oefenen over watervoorraden; overwegende dat de toegang tot waterinfrastructuur en de controle erover steeds meer worden gebruikt als instrumenten voor politieke druk, dwang of oorlogvoering;

AA. overwegende dat publiek-private partnerschappen betere en meer betaalbare toegang tot water, sanitaire voorzieningen en hygiëne moeten bevorderen voor iedereen, met name bij de ontwikkeling en het doeltreffende onderhoud en beheer van waterinfrastructuur; overwegende dat overheidsinvesteringen en -beleid de particuliere sector moeten aanmoedigen en stimuleren om te investeren in technologieën en beheerpraktijken die duurzame economische activiteit bevorderen;

1. beveelt de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aan:

a) grensoverschrijdend waterbeheer een grotere rol te laten spelen in het extern optreden van de EU, zodat het een zinvol instrument is voor de preventie en oplossing van conflicten en het opbouwen van vertrouwen op regionaal, nationaal en internationaal niveau, met name in gebieden die kwetsbaar zijn voor de gevolgen van de klimaatverandering en waar water al schaars is, in het bijzonder in gebieden van strategisch belang; waterstress expliciet te erkennen als een belangrijke risicofactor op geopolitiek, humanitair en veiligheidsgebied en de preventie van watergerelateerde conflicten volledig te integreren in het buitenlands, ontwikkelings- en veiligheidsbeleid van de Europese Unie;

b) het gebrek aan operationele overeenkomsten tussen regeringen die grensoverschrijdende waterbekkens delen, aan te pakken en alle nodige deskundigheid en technische en financiële bijstand van de EU beschikbaar te stellen om regeringen bij te staan bij het vaststellen en uitvoeren van dergelijke regelingen en steun te verlenen aan stroomgebiedorganisaties, en tegelijkertijd de soevereiniteit van partnerlanden en hun primaire verantwoordelijkheid voor het beheer van watervoorraden ten volle te eerbiedigen, om het risico op spanningen of conflicten te verminderen, samenwerking te bevorderen en het duurzame beheer van natuurlijke hulpbronnen te verbeteren; kwesties die verband houden met transnationaal waterbeheer consequent aan de orde te stellen in bilaterale dialogen van de EU met partnerlanden;

c) de inspanningen van partnerlanden te ondersteunen om een juridisch kader en een gunstig beleid voor gezamenlijk waterbeheer tot stand te brengen en de rol van transnationaal waterbeheer in het extern optreden en de diplomatie van de EU te versterken; daartoe de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de EU-delegaties over de hele wereld te voorzien van passende financiële en personele middelen om grensoverschrijdend waterbeheer ter plaatse, binnen en tussen partnerlanden, te ondersteunen en de ontwikkeling en uitvoering van blauwe diplomatie te bevorderen;

d) te zorgen voor passende en efficiënte financiering voor grensoverschrijdend waterbeheer van de EU in het extern optreden van de EU in het kader van het volgende meerjarig financieel kader, via de instrumenten Europa in de wereld en Global Gateway; de externe investeringen van de EU in de toegang tot water en sanitaire voorzieningen beter af te stemmen op kwetsbare en door conflicten getroffen contexten, teneinde vrede en veerkracht te ondersteunen, onder meer door meer financiering voor wereldwijde toegang tot klimaatbestendige en duurzame infrastructuur voor waterbeheer en sanitaire voorzieningen; ervoor te zorgen dat

infrastructuur- en energieprojecten die worden gefinancierd door EU-instrumenten voor ontwikkelingssamenwerking en extern beleid, met inbegrip van de Europese Investeringsbank, volledig in overeenstemming blijven met het internationaal recht, geen ondermijnend effect hebben op grensoverschrijdende waterverhoudingen, gelijke toegang en duurzaam beheer, en niet de verdrijving in de hand werken van mensen, in het bijzonder inheemse volken, van hun land; de financiering af te stemmen op de wereldwijde vlaggenschipacties van de eerste EU-strategie voor waterweerbaarheid;

e) het cruciale werk te erkennen dat milieurechtenverdedigers en maatschappelijke organisaties verrichten voor waterbescherming, gelijke toegang en grensoverschrijdend waterbeheer, en dit werk krachtiger te ondersteunen; lokale milieurechtenverdedigers en maatschappelijke organisaties nauw bij de EU-steun voor transnationaal waterbeheer in niet-EU-landen te betrekken en hun veiligheid en hun vrijheid om zonder geweld en intimidatie te opereren, te bevorderen; meer steun te verlenen aan niet-gouvernementele organisaties die actief zijn op het gebied van waterdiplomatie, conflictpreventie en grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van water, met name in kwetsbare en conflictgebieden, en te erkennen dat zij een belangrijke rol spelen bij het bevorderen van dialoog op lokaal en regionaal niveau, het ondersteunen van gemeenschapsgericht waterbeheer, het bevorderen van vertrouwensopbouw en het bijdragen aan duurzame en inclusieve waterbeheerinitiatieven;

f) het geografische toepassingsgebied van grensoverschrijdende waterbeheerprojecten van de EU uit te breiden van bepaalde delen van Afrika en Centraal-Azië naar Noord- en Zuid-Amerika, het Midden-Oosten en Noord-Afrika, en Oost- en Zuid-Azië, door middel van een Team Europa-aanpak, met name op plaatsen waar wateronzekerheid kan bijdragen tot instabiliteit en ontheemding;

g) duurzaam water- en afvalwaterbeheer te versterken door samenwerking op het gebied van infrastructuur, technologieën en deskundigheid systematisch te integreren in partnerschappen en ontwikkelingsprogramma’s; capaciteitsopbouw en institutionele versterking in partnerlanden te ondersteunen om de planning, de governance en het onderhoud van water- en sanitaire voorzieningen te verbeteren, onder meer via partnerschappen met lokale overheden, overheidsdiensten, het maatschappelijk middenveld en gemeenschapsorganisaties; investeringen in infrastructuur af te stemmen op de lokale en historische context om van water een instrument van vrede en stabiliteit te maken;

h) de multilaterale samenwerking op het gebied van water te versterken, met name binnen de VN, door de mondialisering van het Waterverdrag van de VN voort te zetten en op te voeren en de uitvoering van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), met name SDG 6 inzake schoon water en sanitaire voorzieningen, te ondersteunen en door grote ongelijkheden tussen en binnen landen met betrekking tot de toegang tot water en sanitaire voorzieningen aan te pakken; te zorgen voor de verdere uitvoering van de verbintenissen die de EU is aangegaan tijdens de VN-Waterconferentie 2023, en deze ambitie en acties te behouden bij de voorbereiding van de VN-Waterconferentie 2026; intensievere dialogen op meerdere niveaus te voeren met landen in conflictgevoelige stroomgebieden, onder meer via toppen en gezamenlijke initiatieven, alsook via samenwerkingsvormen voor de lange termijn;

i) te beklemtonen dat doeltreffend grensoverschrijdend waterbeheer afhangt van het behoud van de biodiversiteit en het klimaat, en daarom te eisen dat waterbeheer op de eerste plaats tegemoetkomt aan milieubelangen – aangezien het gaat om een basisbehoefte voor planten, dieren en mensen – en een logica volgt die gebaseerd is op het algemeen belang en gemeenschappelijke publieke en mondiale goederen;

j) de waterweerbaarheid wereldwijd te versterken als een manier om stabiliteit te bevorderen via de doeltreffende uitvoering van de EU-strategie voor waterweerbaarheid, met name de mondiale acties ervan die erop gericht zijn de toegang tot water en sanitaire voorzieningen voor ten minste 70 miljoen mensen te ondersteunen en het mondiale waterbeheer en de betrokkenheid bij multilaterale fora zoals de G7, de G20 en de dialoog van Bakoe over water voor klimaatactie te versterken;

k) te investeren in een transparanter overzicht van alle lopende EU-steun voor de bevordering van grensoverschrijdend waterbeheer op internationaal niveau en te zorgen voor samenhang en stroomlijning van alle werkzaamheden en financiering in alle relevante directoraten-generaal en tussen de EDEO en de Commissie, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de diverse programma's elkaar aanvullen en elkaar niet overlappen; de communicatie over de inspanningen en verwezenlijkingen van de EU op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van water te versterken, om meer aandacht te vestigen op dit essentiële instrument en op de leidende rol van de EU bij de uitvoering ervan;

l) nauwere internationale samenwerking te bevorderen, onder meer op het niveau van stroomgebiedorganisaties, om de

toenemende watercrisis aan te pakken; de toegang tot schoon en hoogwaardig water en sanitaire voorzieningen te waarborgen en te verbeteren; duurzaam waterbeheer te bevorderen, het hergebruik van water te vergroten, waterverontreiniging, overmatig gebruik en afval aan te pakken en diverse innovatieve watertechnologieën, waaronder op de natuur gebaseerde oplossingen, toe te passen;

m) ervoor te zorgen dat in het kader van de waterinitiatieven van de EU wereldwijd de aanhoudende gegevenslacunes en het persistente gebrek aan gegevensuitwisseling tussen regeringen worden aangepakt door partnerlanden uit te rusten met technische en fysieke middelen om de waterniveaus en de kwaliteit van grensoverschrijdende stroomgebieden doeltreffend te monitoren, en door gegevens uit te wisselen en gemeenschappelijke normen voor gegevensverzameling tussen partnerlanden te bevorderen om de compatibiliteit te vergroten; op te treden als een geloofwaardige en betrouwbare actor die de uitwisseling van betrouwbare informatie over water tussen regeringen, belanghebbenden en het publiek vergemakkelijkt in contexten waar waterstress en grote spanningen heersen, ook wanneer informatiedeling gevoelig ligt in verband met veiligheidsoverwegingen; voort te bouwen op relevante EU-ervaringen, -programma's, -praktijken en -strategieën om de uitwisseling van beste praktijken tussen regionale en nationale actoren te versterken, voortbouwend op relevante EU-programma's, -praktijken en -strategieën;

n) intergouvernementele en regionale samenwerkingsinstrumenten bij het beheer van watervoorraden te bevorderen, met bijzondere aandacht voor het waarborgen van een eerlijke verdeling van water, en bestuursstructuren op lokaal en gemeenschapsniveau te ondersteunen; te overwegen publiek-private partnerschappen te ondersteunen wanneer deze bijdragen tot efficiënt waterbeheer en een betaalbaardere toegang tot water, sanitaire voorzieningen en hygiëne voor iedereen; investeringen te stimuleren in technologieën en beheerpraktijken die het gebruik van duurzame landbouwpraktijken bij de teelt van gewassen, vee en vis door zowel kleine landbouwbedrijven als grotere ondernemingen bevorderen;

o) het beginsel van beleidscoherentie voor ontwikkeling en van afstemming van het EU-beleid op de ontwikkelingsprioriteiten van de partnerlanden te onderstrepen, op basis van beoordelingen van de effecten daarvan op lokale hulpbronnen, teneinde gezamenlijk wateruitputting of -verontreiniging in niet-EU-landen te voorkomen;

p) de uitvoering te verbeteren van het geïntegreerd beheer van

watervoorraden als belangrijkste instrument ter bevordering van de gecoördineerde ontwikkeling en het duurzame beheer van water, land en aanverwante hulpbronnen, ook over de grenzen heen, in overeenstemming met SDG 6.5.2, tot wederzijds voordeel van de oeverstaten, en erop te wijzen dat de correlatie tussen water, energie, voedsel en ecosystemen belangrijk is met betrekking tot synergieën en uitruil op het gebied van water in het hele externe optreden van de EU;

q) de capaciteiten van de EU op het gebied van monitoring en vroegtijdige waarschuwing te versterken door middel van digitalisering en moderne technologieën, met inbegrip van satelliettoezicht en realtime-monitoring van verontreiniging, die van essentieel belang zijn voor het voorkomen en bestrijden van grensoverschrijdende verontreiniging en om te helpen het rampenrisico te verminderen; de monitoring te versterken van waterschaarste en watergerelateerde conflictrisico's wereldwijd, zoals de inzet van water en waterinfrastructuur als wapen en het opzettelijk ontzeggen van de toegang tot water, waarbij deze monitoring wordt geïntegreerd in de conflictpreventiesystemen van het crisisresponscentrum van de EDEO;

r) onderzoek naar duurzaam grensoverschrijdend waterbeheer, het delen van water, samenwerking en innovatie te stimuleren en te financieren, onder meer via Horizon Europa, en opkomende uitdagingen zoals activiteiten op het gebied van weersverandering te onderzoeken;

s) te overwegen de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten op te dragen watergerelateerde conflicten te voorkomen en op te lossen, samenwerking op het gebied van water en de rechtsstaat te bevorderen en waterbronnen en -systemen te beschermen, ook tijdens gewapende conflicten en in een grensoverschrijdende context, en namens de EU het voortouw te nemen bij de internationale inspanningen om waterecosystemen te beschermen en te herstellen in overeenstemming met SDG 6, aangezien waterweerbaarheid essentieel is om huidige en toekomstige gezondheids-, voedsel-, energie- en veiligheidscrises aan te pakken; overleg te plegen met het Parlement over het mandaat, de middelen en de samenwerkingsregelingen die de werkzaamheden van de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten ondersteunen;

t) de rol van het internationaal recht en de bevoegde internationale rechtscolleges te versterken en dialoog, bemiddeling en regionale oplossingen te bevorderen als belangrijkste instrumenten om geschillen over transnationale waterlichamen te beslechten en te zorgen voor duidelijkheid en

verantwoording met betrekking tot de wettelijke verplichtingen van alle staten die aan de betrokken wateren grenzen; het gebruik van water als wapen in conflicten systematisch te veroordelen; ervoor te zorgen dat daders ter verantwoording worden geroepen;

u) wetgevingsinitiatieven te ondersteunen die gericht zijn op het waarborgen van gerechtigheid en schadevergoeding bij het doelbewust viseren en vernietigen van watervoorraden en -infrastructuur;

2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.